
DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

Febribus Intermittentibus.

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
Febribus Intermittentibus.

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, S. S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,
Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

GEORGIUS FOWLER,

HIBERNUS,

SOCIETAT. HIBERN. MED. SOC. EXTRAORD.

SOCIETAT. REG. PHYSIC. PRÆSES ANNUUS ET SOC. HON.

NEC NON

SOCIETAT. PHIL. LITERAR. SOC. HONORAR.

Tristis haud illis monstrum, nec saevior ulla

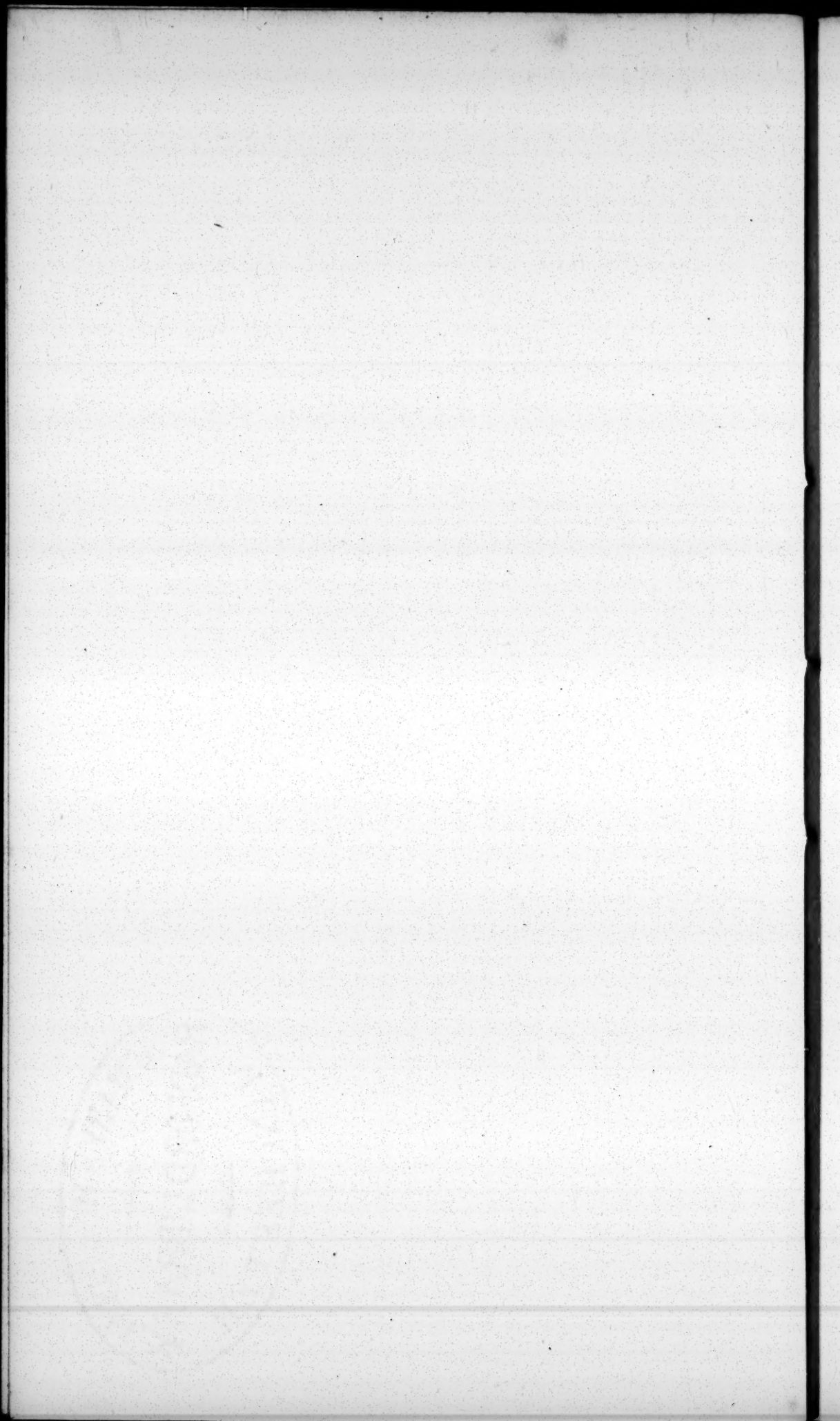
Pestis et ira Deum Stygiis sese extulit undis.—VIRGIL.

Ad diem 24. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGH
Apud BALFOUR et SMELLIE
Academiae Typographos.

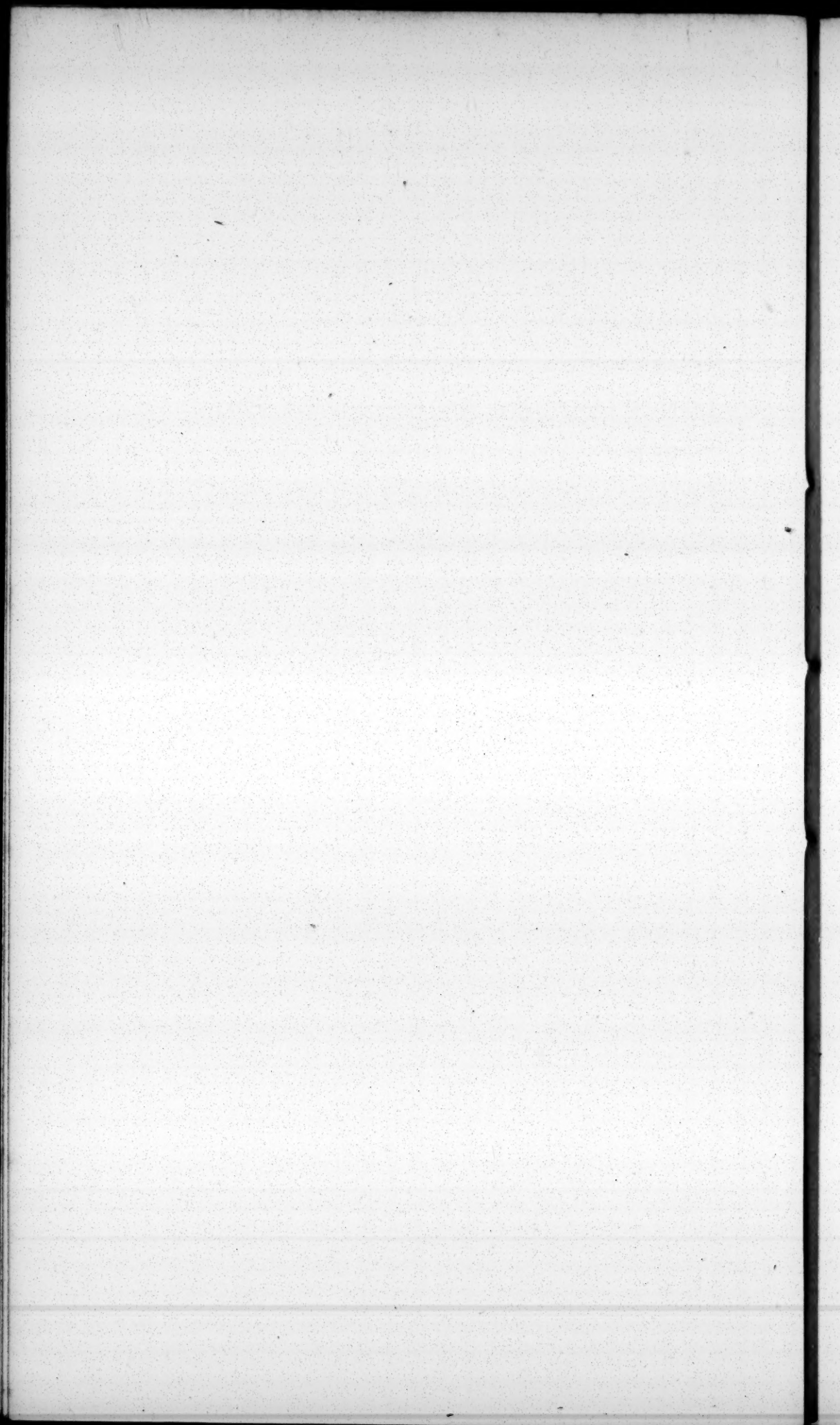
M. DCC. XCIV.

When o'er this world, by equinoctial rains
Flooded immense, looks out the joyless sun,
And draws the copious steam ; from swampy fens,
Where putrefaction into life ferments,
And breathes destructive myriads ; or from woods,
Impenetrable shades, recesses foul,
In vapours rank, and blue corruption wrapt,
Whose gloomy horrors yet no desperate foot
Has ever dar'd to pierce ; then, wasteful, forth
Walks the dire power of pestilent disease.

THOMSON.

RICHARDO FOWLER,

DE CORCAGIA,

Patri meo benignissimo,

Dilectissimo,

Semper honorando ;

Ob eximium se versus amorem

Summopere colendo ;

Hoc tentamen,

Summa qua par est pietate reverentiaque,

Animi gratissimi monumentum,

Sacrum vult

Filius amantissimus

GEORGIUS FOWLER.

1905

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

Febribus Intermittentibus.

Auct. G. FOWLER.

DEFINITIO.

“ **F**EBRES miasmate paludum ortae, pa-
“ roxysmis pluribus, apyrexia, saltem
“ remissione evidente interposita, cum exacer-
“ batione notabili, et plerumque cum horrore
“ redeuntibus constantes. Paroxysmo quovis
“ die unico tantum.”

A

HISTORIA

HISTORIA MORBI.

Hic morbus a signis gravibus incipere consuevit. In aegrum, sub ipsum initium, invadunt, languor, debilitatis sensus, et aliqua semet movendi difficultas. Oscitationes et pandiculationes, uti appellantur, oriuntur. Facies et extrema corporis pallescunt, mole diminuuntur, et eam cutis formam, quam medici anserinam appellari solent, sibi induunt. His signis magis magisque ingravescuntibus, sensus frigoris accedit, qui primo in dorso sentitur, et deinde in corpus universum sese diffundit. Tremores artus extremos occupat, quos rigores excipiunt frequentes et violenti. Haec autem signa, in spatium breve, aegrotum exercent, et primum paroxysmi stadium, cui nomen frigidum inditur, constituunt.

Cum

Cum haec signa aliquamdiu manserunt, gradatim decedunt; et corpus, contra, calefcit et rubescit. Quantum calorem spectat, is primum in fronte apparet, reliquum corpus gradatim pervadens. Quem colorem cutis, sanitate substante, habuit, is restituitur; et corpus, prius mole non parum diminutum, pristinam magnitudinem formamque sibi rursus adipiscitur, vel potius solito amplius evadit. Quinetiam cutis, ab initio morbi huc usque evidenter constricta, relaxatur, et, licet ad hoc tempus aruerit, remollescit. Facies turgescit, et horrores rigoresque, qui corpus ante vexarunt, levantur, violentiaque diminuuntur. Calor nunc universus evadit, et non tantum multum molestiae, sed etiam doloris, aegrotanti plerumque facessit.

Signa, modo comprehensa, stadium paroxysmi alterum, quod calidum vocatur, constituit.

Cum calor paulisper fuit dominatus, humiditas

4 DE FEBRIBUS

tas prius in fronte, deinde in reliquo corpore, se ostendit, quae tandem sudore calido, copioso, universo finitur. Hoc, in spatium temporis, modo longius, modo brevius pergente, calor ita minuitur et decrescit, ut corpus temperiem naturalem sibi rursus adipiscatur; ut functiones, ei sano propriae, quae per decursum paroxysmi plurimum fuerant turbatae, rite exerceri incipiant, et secretiones et excretiones, quae diminutae aut suppressae fuerant, ex toto fere restituantur.

Quae signa modo posuimus, ea progressum stadii sudationis et finem depingunt.

Mutationes, quae, paroxysmo substante, in diversis corporis functionibus incidere notantur.

Eo languore, qui accessionem paroxysmi constanter praecedat, accedente, et invalescente, ictus arteriarum, praeter consuetudinem, tardi et
abnormes

INTERMITTENTIBUS. 5

abnormes evadunt. At, stadio frigoris ingravescente, exiles, debiles, frequentes, et magis etiamnum abnormes redduntur.

Calore incipiente, exiles, frequentes, et aliqua ex parte debiles, in aliquantum temporis, manent. Quinetiam tussis miserandum aegrotum infestat. Hoc stadio vero provectiore, pulsus arteriarum minus abnormes et pleniores evadunt, donec cursus humorum a partibus interioribus avertatur, cutemque versus fiat, et sudor tandem prorumpat. Quo facto, actio systematis arteriosae moderatior fit, et, pro legibus suis solitis, rursus pergere incipit.

IN RESPIRATIONE.

Dum stadium frigoris perstat, frequens et laboriosa est, et tussi stipatur. Cum calor incipit,
nonnihil

nonnihil levatur. Per decursum sudoris vero, multo melius se habere notatur, et sub tempus, quo finis paroxysmi fieri solet, libera evadit, omnique affectu morbido caret.

IN SECRETIONIBUS.

Hi autem omnes, per stadium frigidum, minuuntur. Saliva, mucusque oris deficiunt, ore, lingua, faucibusque arefcentibus. Insuper, eodem tempore, urina limpida colorisque expers esse reperitur. Sedimento destituitur; sed, finem paroxysmi versus, colorem obscure rubrum sibi acquirit, et sedimentum tandem copiosum deponit. Sitis, per totum paroxysmi decursum, aegrum infestat. Paroxysmo ad finem perducto, alvus plerumque laxa fit, et aliquid copiosum excernit. Diarrhoea nonnunquam hunc morbum comitatur; multo saepius vero, in plagis ad occidentem

INTERMITTENTIBUS. 7

occidentem vergentibus, ubi magnopere faeviunt, quam apud Britannos, in quos hic effectus raro invadit.

IN FUNCTIONIBUS CEREBRI.

Paroxysmo incipiente, attentio animi uni rei diu impendi nequit, et vis reminiscendi magnopere diminuitur. Delirium stuporque oriuntur, et posterior quidem eo usque procedit, ut comatis apoplexiaeve sibi formam assumat. Capitis dolor, per totum paroxysmum, subest; sed, per stadium calidum, gravissime urget. Quinetiam, arteriae temporum vehementer agitantur. Haec omnia signa vero sudatione levantur.

Paroxysmo durante, aeger cibum omnigenum averfatur. Nausea, vertigo, bilisque vomitio accedunt; quorum signorum postremum, stadium
sudationis

sudationis accelerat et infert. Notatum fuit, tumores corporis varios, sub initium paroxysmi, repente magnitudine decrefcere; fed, calore et sudore accedentibus, ad pristinam formam reduci, molemque priorem attingere. Insuper, ulcera, per stadium frigoris exficcare notantur; fine paroxysmi vero appetente, humorem solitum rursus profundere incipiunt.

Haec autem est forma, quam morbus, plerisque in exemplis, sibi affumit.

CAUSÆ REMOTÆ.

Hae autem seminia, causasque nocentes comprehendunt:

I. SEMINIA.

I. SEMINIA.—His jure accensentur,

1. Venus immodica.
2. Fatigatio nimia.
3. Ebriositas.
4. Evacuationes immodicae.
5. Vigilia protractior.
6. Affectus animi, qui eundem contristant, ut timor, moestitia, &c.

I. *Venus immodica*.—Haec nimia vires corpore convellit, systema nervosum irritabile reddit, et tantam atoniam post sese relinquit, ut corpus accessioni morbi opportunissimum reddat.

Vir illustris Diemerbroeck memoriae prodit, se notasse, pestem citius connubio junctos, quam alios, corripere consuevisse. Nec hoc mirandum, cum corpus, quo magis irritabile sit, eo certius, faciliusque viribus contagionis pateat.

B

Defatigatio,

Defatigatio, ebriositas, &c. eodem omnino modo, quo causae modo comprehensae, corpus afficere videntur. Igitur non opus est, ut actionem eorundem in corpus ulterius exponere aggrediamur.

6. Affectus animi, qui eundem contristant.

Omnes scriptores timorem actioni contagionis in systema amicissimum esse, plane, lubenterque consentunt. Igitur supervacaneum esse duco, de eo fuse differere. Eum, vim in corpus sedantem exercere evidens et manifestum est. Namque pallorem superficiei, tremores artuum, frigoris sensum, cutis constrictionem, debilitatem, deliquium animi, mentisque errores movet. Denique, saepe in causa fuit, cur mors ipsa accesserit.

Ex his, qui pro certo faciat, signis abunde constat, hunc animi affectum systema nervosum
magnopere

magnopere debilitare, actionem cordis et articularum non parum diminuere, et omnes corporis functiones, qui ab hisce pendeant, ex toto fere posse interpeilare.

Quam proclive ad contagionem recipiendam corpus reddant ejus effectus, vir doctus Diemerbroek, supra positus, clare testatur.

Mentionem cujusdam juvenis, summa ingenii hilaritate praediti, injicit, qui pestem nihili faciens, immo eam contemnens, a saevitia ejus diu immunis evasit. Funus vero amici, eo morbo rapti, quocum priorem illius ejusdem diei partem hilariter consumpserat, oculis ejus improvise fuit oblatum. Hoc subitaneum ei timorem injecit. Domum moestus rediit, et peste correptus, diem supremum obiit, omnibus auxiliis incassum adhibitis.

Alterum exemplum, huic non dissimile, ab illustrissimo Van Swieten commemoratur.

Virgo,

Virgo, mure conspecto, adeo fuit territa, ut intermittente corripereetur. Idem morbus postea ab eadem causa proficiscebatur.

“ Si systema denique nervosum,” ut ait vir celebris, “ ab exquisitiore corporis sensu, vel ex
“ debilitate, vel ex anni constitutione epidemi-
“ ca, vel ex alio quocunque modo fiat nimis
“ mobile; vel si fibrae motrices, in spasmos
“ fiunt procliviores, tunc quidem ita praedispo-
“ situm ignem veluti, concipit, levique occasio-
“ ne accenditur febris *.”

II. CAUSÆ NOCENTES, VEL EXCITANTES.

Quae Lancisius, omnesque auctores alii, ex ejus tempore, notaverunt, ea testantur, miasmata paludum sola, morbum fere semper movere. Quidam tamen sibi in animum induxerunt, ti-
morem,

* Hoff. tom. 2. sect. 2.

morem, sine auxilio ullius alius causae, intermittentem excitare valere. Haec opinio vero, inconcusso fundamento, minime inniti videtur; et argumenta non pauca obstant, quo minus ei assentiamur. Si res ita sese haberet, nonne multo saepius febres intermittentes ab eadem causa proficiscerentur? Namque neminem potest latere, plurimos mortales actioni ejus animi affectus, singulis diebus, esse objectos, qui nihilominus, ab intermittentibus immunes vacuique constanter manent. Hoc igitur inducti, non credere non possumus, timorem, utcunque magnus sit, sine ope miasmatum palustrium, parum, nihilve omnino, ad intermittentes excitandas posse conferre. Si eum pro feminio habeas aliquantum, si pro causa nocente, nihil potest.

1. *Miasmata paludum.*—Quanquam horum natura, dotes, et modus, quo progenerantur nobis haecenus ex toto latent; pauca tamen de iis, quae certa, et bene nota sunt, in medium proferre,

ferre, non alienum esse putamus. Regiones, in quibus maxima quantitate progignuntur, sunt eae, quae paludibus, lacubusque stagnantibus putridisque abundant. Quinetiam loca, arboribus densissimis confita, sylvisve naturalibus cooperta, progeniem eorum numerosissimam, et imprimis perniciosam, suppeditare consueverunt. LINDUS illustrissimus memoriae tradit, Britannos arcem, quae Bencoolen dicitur, in loco paludoso excitasse, praesidiumque ibi collocavisse. Spatio vero brevi, febris gravissima ibi oriens, horrendum militum stragem celeriter edidit; nec ei, per ullum regimen, vel medicamenta potentissima, potuit occurri, donec ad collem, qui non amplius tribus passuum millibus inde distabat, fuit demigratum. Hic febris, non amplius miasmatis alita et sustenta, brevi sponte cessavit.

Insuper, silentio non praetereundum est, quod a vero illustri Senac commemoratur; stagnum nempe, moeniis cujusdam urbis vicinum, fuisse,

in

in quod, quadrigenta annis labentibus, omnis colluvies urbana fuerat coniecta. Quamdiu, haec aqua, ut refert, fuit cooperta, incolae sanitate commodissima frui pergebant. Non citius vero congeries tanta evasit, ut ex aqua emergeret, quam incepit faevire febris funestissima.

Dum superficies Ægypti aquis Niloticis operitur, omnes incolae febribus carent, et sanitate illibata fruuntur. Cum vero recesserunt, et regionem coeno udo foedatam reliquerunt, febres protinus epidemice grassari incipiunt.

Praeterea, urbes munitae nullis morbis infestantur, dum fossae, iis circumdatae, aqua adimpletae manent. Si haec vero fuerit emissa, magna cohors intermittentium, aliorumque morborum, in incolas miserandos, subito, faeviterque invadit.

E supra comprehensis, non sine ratione gravissima,

vissima, iudicio nostro, concludere licet, aliquam fermentationis speciem, ad miasmata procreanda . esse necessariam. Namque omnia, quae processum hujuscemodi provehere possunt, ut requies, calor, humiditas, et similia, in his locis, ubi miasmata nascuntur, constanter adsunt, immo copiosissime abundant.

2. *Eurus*.—Multi opinantur, Eorum simplicem, vel nulli alii rei adjunctum, intermittentes saepissime excitare. Quo vero hoc fiat, me iudice, omnino opus est, ut miasmata ii auxilium ferant, vimque ejus intendant.

Lindum sagacissimum minime praeteriit, hunc ventum vaporem e locis paludosis spississimum excitare, secumque adducere. Nec est cur hoc mireris. Namque loca, miasmatis redundantia, pervolitans, partem eorum non parvam secum asportet, et in aëra diffundat necesse est. Si debiles igitur et infirmi ei transeunti libere fuerint
objecti,

INTERMITTENTIBUS. 17

objecti, in intermittentes incidere magnopere periclitabuntur.

RATIO SIGNORUM.

Languor, debilitas, et lassitudo a vi systematis nervosi, ob potestatem causae excitantis sedantem diminuta, ortum deducere videntur.

Faciei pallor, moles corporis imminuta, cutis siccitas, pedum manuumque frigus, me iudice, hinc oriuntur, quod stadio frigido durante, sanguis ad partes corporis a corde remotas, quantitate idonea, iustaque vi minime propellitur.

Cum sanguis, sub initium paroxysmi, circa cor et vasa majora, quantitate inusitata, colligatur; viscera interna diversa eo, praeter consuetudinem, distendantur et irritentur oportet. Hinc

C

forfitan

forſitan anxietas, ſenſuſve moleſtiae, vomitio, ſaepe materiae bilioſae, et alia ſigna, proficiſcuntur. Tremores corporis, potiffimum artuum, debilitas, et irritabilitas ei conſtanter adjuncta, evidenter faciunt.

Post aliquantum temporis elapſum, reniſus ſyſtematis effectus miaſmatum ſedantes ſuperat. Hoc autem in cauſa eſt, cur calor redeat; laevitas cuti, moleſque prior corpori reſtituatur; et rubor etiam ſuperficiem tandem reſiſit. Sanguis nunc in vaſa minora diffunditur, corde et ſyſtemate vaſculoſa irritabilitatem priſtinam, aliqua ex parte, ſibi ruriſus adeptis. Cutis vero adhuc ſicca reſtat, quoniam vaſorum ſanguinem vehentium collapſus non adhuc ex toto ſublatus eſt. Sanguis, circulo ſuo non ita ac nuper circumſcripto, vaſa cutanea pervadit, ea aperit et relaxat, et tandem ſudorem movet. Corpus, cum hoc aliquamdiu defluxit, ad ſtatum naturalem reducitur.

Dum

Dum stadium frigoris manet, varium in modum afficiuntur functiones vitales.

Cor, propter cerebrum male affectum, et nimiam sanguinis quantitatem ad se constanter celeriusque adductam, modo abnormi micat. Cum calor vero rursus exsuscitatur, ictus arteriarum pleni, duri, et magis aequales evadunt; namque cor nunc naturaliter stimulatur, et vi sese contrahit. Postquam sudor paulisper manavit, pulsus arteriarum molliores et tardiores fiunt.

Quantum ad respirationem attinet, ea, frigore dominante, ob sanguinem in partibus internis nimis copiose congestum, frequens, molesta, et difficilis esse reperitur. Nec res aliter sese habere potest, cum circuitus sanguinis per pulmones, quo aër mephiticus e corpore debeat expelli, tantopere perturbetur et interpellatur. Haec autem, cum sudor prorupit, et aliquamdiu profluxit,

profluxit, in morem aliarum functionum, levatur, et statui pristino restituitur.

Non parum detrimenti a frigore invalescente capiunt animi attentio et memoria, et delirium nonnunquam accedit. Sensibilitas magnopere diminuitur, et stupor et somnolentia in aegrum eo usque invadunt, ut apoplexia videatur laborare.

Leges systematis nervosi accuratius investigentur, et clarius intelligantur oportet, antequam mutationes morbias diversas ei illatas exponere aggrediendum est. Hae tamen, licet notitiam earum justam minime adhuc attigerimus, nec forsitan unquam attingemus, actionem cerebri multum imminui et perturbari clare demonstrant.

Per decursum stadii caloris, memoriam attentionemque animi recuperat aegrotus. Hanc ob causam forsitan, quod ea sanguinis quantitas, quae

quae ad functiones cerebri rite peragendas necessaria est, capiti restituitur, vel saltem quod id ejus, quod ibi subest, iusta celeritate circumvehitur.

Quantum functiones naturales spectat, eae quoque affectibus vitiisque diversis patent.

Appetentia cibi eo usque deficit, ut ab alimentis omnibus abhorreat aeger.

Consensus, vere mirabilis, ventriculum inter et superficiem corporis intercedit; namque quodcunque perspirationem, ad certum gradum usque, adauget, id appetitum quoque excitat et intendit. Et, contra, quodcunque spiracula cutis occludit, perspirationemque igitur diminuit aut supprimit, id quoque appetitui inimicissimum est. Quinetiam, omnibus secretionibus, hoc in morbo, vel diminutis, vel suppressis, succus gastricus rite secerni nequit, et aut parcius solito evadat, dotibusve

dotibusve vitietur oportet. Igitur appetentiae defectus a tono ventriculi justo amisso, aut a secretionē fucci gastrici parciore vel vitiata, proficisci non sine causa gravi potest existimari.

Sitis autem a vasculis exhalantibus oris fauciumque, quodammodo constrictis et occlusis, originem ducit.

Urina, paroxysmo ineunte, limpida et tenuis est; quia vasa minutissima, renibus propria, in modum aliarum systematis sanguiferi partium, diametro imminuta, crassiores urinae partes per se transire non patiuntur.

PROGNOSIS.

Intermittentes, apud Britannos, raro multum periculi habent. Quae vero autumnō sese ostendunt, eae iis, quae vere oriuntur, magis metuendae

endae sunt. Cum morbus vero diu mansit, et ad remedia idonea, sub initium, non fuit decursum, causa est, cur congestiones hepatis aliorumve viscerum subesse suspiceris.

Si paroxysmi cursum regularem teneant, et non diu aegrotantem infestaverint; si magna corpori debilitas non illata sit; si nullus viscerum auctus dolorve sentiat; si sudores universi paroxysmum extremum comitentur; si urina sedimentum copiosum deponat, et alvus stercus liberaliter excernat; si pustulae circa os prorumpant, et nulla signa adsint, quae sanguinem ad putredinem aut dissolutionem vergere testantur; si intermissiones protractiores evadant, ratio gravissima non deest, cur exitum morbi faustum fore concludamus.

Contra, si morbus jam inveteraverit, et debilitatem magnam viscerumque obstructions creaverit; si cutis flavedinem sibi adeptus sit, et dolor

lor regionem hepatis infestet; si delirium, subfultus tendinum, et petechiae semet ostenderint, nihil aliud, quam mors, ultima rerum humanarum linea, expectandum.

RATIO MEDENDI.

Hunc morbum modo diathesis Phlogistica, modo summa debilitas comitatur. Igitur cum morbus, sub formis tam variis, invadat, consilia medendi, quae morbi natura ex toto conveniunt, seligere et monstrare minime facile est.

Cum res ita se habeant, necessarium esse duximus, prius de medicamentis variis, quae medici praescribere consueverint, deinde de praxi hodierna paucis differere.

1. *De Emeticis.*—Haec autem remedia, experientia

perientia teste, non solum in febres omnium generum, sed etiam in varios, qui systema nervosum invadunt, morbos plurimum possunt. Conditionem nervorum morbidam mutant, ventriculum et canalem alimentarium fordibus liberant, et igitur actioni remediorum efficacissimorum, quae in usum postea revocentur oportet, plane auxiliantur. Attentionem medicorum non fugit, quantitatem corticis Peruviani minorem ad morbum depellendum constanter sufficere, ubi sub initium ad haec fuit decursum.

In hanc sententiam ex toto concessit sagax illustrisque Pringelius, qui sequentia memoriae prodit: "If an evacuation of the bowels was produced by the emetics, the disease was rendered much lighter, and sometimes cured." In usu eorum tamen, non nimis diu, persistere debemus; quia frequenter adhibita ventriculo vires convellunt, et non parum debilitati univer-

fae adjiciunt, contra quam, hoc in morbo, enixe pugnandum est.

2. *De Stimulantibus.*—Stimulantia, in longum annorum decursum, laudibus, et merito, summis fuerunt illata. Medici vero hodierni, quod mirandum est, ea pro parum efficacibus contra morbum medicamentis habent; quamvis eos minime praeterire potest, intermittentes usu eorum non raro fuisse sanatas, etiam postquam cortex Peruvianus satis diu, et quantitate idonea, sine ullo fructu prospero, fuerit adhibitus.

Quicumque historiam Romanam, uti decet, diurna nocturnaue manu versavit, is probe sciat oportet, Quintium Fabium Maximum, signa cum Hannibale, duce rei militaris imprimis perito, collaturum, febre intermittente, qua aliquamdiu fuerat colluctatus, insperato fuisse liberatum. Hoc autem, sine ulla dubitatione, a spe exhilarante, qua nihil corpus humanam magis excitare

excitare potest, quaque, illo tempore, non affici non poterat, clades numerosas, patriae illatas, ulciscendi, et hostem, omnium aliorum, quotquot unquam fuerunt, Romae longe formidolossimum, delendi proficiscebatur.

3. *De Arsenico*.—Quantum hoc spectat, memoria nunquam excedat, sine aliquanto periculi nunquam posse praescribi.

Gregorius illustrissimus, de hujusce medicinali usu verba faciens, affirmavit, se duo exempla novisse, in quibus effectus exitiales ediderit, licet partibus externis tantum fuerit applicatum. Quinetiam, eodem tempore, adjiciebat, non opis esse humanae, si, in morem Mercurii, in corpore accumulabitur, obstare, quo minus magnopere laedat.

Exempla non desunt, in quibus nunquam convaluerint, nec vires sibi rursus adepti sint aegrotantes,

grötantes, etiam grano dimidio tantum pro do-
fi, in aliquantum temporis sumpto.

Igitur aut tali remedio, ex toto, abſiſtendum
eſt, aut eo, in his caſibus ſolis utendum, ubi
omnia alia medicamenta ſpem noſtram omnino
frustrata ſunt.

Proximum autem eſt, ut qualis praxis hodie-
na et uſitata ſit, breviffime conſideremus.

Quantum ad cathartica attinet, alii de uſu eo-
rum alia ſenſerunt. Alii utilitatem eorum limi-
tibus perquam anguſtis circumſcribunt, ea ad
nullam aliam rem, quam mere ad inteſtina ſor-
dibus exoneranda, accommodari affirmantes. Ab
aliis vero, ut a Doctore Wade, multis laudibus
ornantur, et contra intermittentes imprimis ef-
ficacia eſſe judicantur.

Vir celebris etiam, Doctor Jackson, conten-
dit,

dit, ea ad formam intermittentibus minus abnormem comparandam conferre.

Quosunque effectus alioquin edant, pro certo affirmare non audeo; hoc tamen compertum habeo, ea ad diathesin phlogisticam, quandocunque invalescit, diminuendam evidenter magnopere facere.

Si corpus sit plenum, et redundantia sanguinis laboret, sanguinis detractio necessaria esse videtur, antequam ad medicamenta tonica decurritur, quae, alioquin, intermittentem in continuam periculosissimam convertere periclitarentur. Magis modica vero sit, quam in febribus inflammationem habentibus, et debilitas, mox accessura, semper respiciatur.

Alia remedia insuper, ut astringentia, amara, et aromata, a multis medicis, laudibus non modicis, fuerunt elata. Illustrissimus vero Gregorius,

gorius, non ea plurimi facere videtur. De iis modo sequentē loquitur: "I tried chamomile
" flowers, with many other bitters and aroma-
" tics, both single and combined, and they
" proved useful."

Omnibus vero hisce medicamentis, quotquot sunt, palmam facile praecepit cortex Peruvianus, qui omnes remediorum modo comprehensorum dotes conjunctas possidet, et, uti experientia duarum fere annorum centuriarum abunde testatur, effectus optimos, in casibus innumeris, constanter fere edidit. Spem medicorum rarissime fallit, nisi obstructions viscerum adsint, vel diathesis phlogistica invaleseat. Quantum ad obstructions attinet, licet plerique medicorum eas usu corticis graviores redditum iri credant; timor eorum tamen causam justam longe excedit. Namque a tono amisso plerumque pendent, et nihil ad eas depellendas cortice Peruviano accommodatius esse videtur. Et, quod hanc rem
ultra

ultra omnem dubitationem collocat, est experientia viri doctissimi Doctoris Home, a quo accepi, plerasque hujusmodi obstructions cortici feliciter cessisse, ut ille comperit, medicinam, apud exercitum Britannicum, in Gallia Belgica, faciens. Si vero cortice Peruviano non tollantur, periculum Mercurii, utpote qui vim discutientem potentissimam habeat, facere forsitan conveniet. Caute tamen adhibeatur, et non sine ratione gravissima, quoniam vires systemati magnopere convellit.

Quantum ad diathesin phlogisticam attinet, ea semper prius regimine antiphlogistico et diaeta tenuiore removenda est, quam ad corticem Peruvianum decurritur.

De tempore, quo cortex Peruvianus dari debeat, alia, alii medici opinantur. Cullenus celeberrimus sibi in animum induxerat, et ab ea opinione nunquam deflectere voluit, corticem,
pauculis

pauculis horis, ante paroxysmum expectatum dari debere, et minorem ejus quantitatem, si hoc modo sumatur, ad morbum sanandum sufficere, et certius reditum paroxysmi praecavere. Alii vero, qui in curatione febrium intermittentium plurimum fuerunt versati, existimant, corticem Peruvianum nunquam tam efficaciter agere, nec tam in morbum posse, quam cum, sub initium apyrexiae, et, donec tempus solitum paroxysmi expectati praeteriverit, continetur.

Quantum spatium, per quod in usu ejus perstari debet, spectat, sumi pergat, donec omnia signa ex toto decesserint, et reditus paroxysmi non amplius reformidetur.

Opium silentio minime praetereundum est, utpote quod optimos effectus in febribus intermittentibus edat. Inter calidum stadium datum, paroxysmum citius perducit, et sudorem copiosum

copiosum movet, vi sua antispasmodica spiracula cutis recludens.

Quo opusculum hocce ad finem perducamus, nihil omnino, post usum medicamentorum supra positorum liberalem, praeter atoniam corporis et debilitatem, timendum. Contra has igitur, in spatium temporis non modicum, omni ratione constanter pugnandum est; quoniam, his invalescentibus, paroxysmus redire periclitatur. His efficacissime occurrunt diaeta lautior, et omnia, quae corpus corroborant; ut exercitatio modica, singulis diebus adhibita; balneum frigidum, &c. Denique, corpus, per vestimenta calidiora, potissimum lanea, a frigore bene defendatur; quoniam hoc collectum, impetum humorum interiora corporis versus facere, et igitur omnia signa renovare periclitatur.

F I N I S.

